

Guía Docente

Datos Identificativos					2021/22
Asignatura (*)	Dirección Financeira I	Código	650G01019		
Titulación					
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6	
Idioma	CastelánGalego				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Empresa				
Coordinación	Llano Monelos, Pablo de	Correo electrónico	pablo.de.llano@udc.es		
Profesorado	Llano Monelos, Pablo de Rodríguez Lopez, Manuel	Correo electrónico	pablo.de.llano@udc.es marod@udc.es		
Web	campusvirtual.udc.es/moodle				
Descrición xeral	A materia pretende forma-los coñecementos e desenvolve-las habilidades básicas precisas para comprende-la problemática financeira da empresa, iniciarse no estudio da teoría financeira e as Finanzas, e manexa-los modelos básicos de traballo. Preténdese que o alumno adquira un dominio das habilidades propias da valoración de inversións en condicións de certeza e incertidume, racionamento de capital, programación multiobxectivo, intanxibles, e modelos de valoración cualitativa.				
Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos Ningunha 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen Todas, se ben as sesións presenciais poderían reempazarse, total ou parcialmente, por sesións telemáticas *Metodoloxías docentes que se modifican Ningunha, aínda que se poderían introduci-las adaptacións imprescindibles para traslada-la actividade académica a un entorno telemático 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado Titorías virtuais a través dos recursos das plataformas institucionais da UDC 4. Modificacións na avaliación Ningunha, aínda que se poderían introduci-las adaptacións imprescindibles para traslada-la actividade académica a un entorno telemático. En concreto, as probas de avaliación poderían desenvolverse por medios telemáticos. *Observacións de avaliación A evolución da situación sanitaria está fóra do control do equipo docente. Por ilo, cómpre dispoñer de equipamento para acceder a recursos electrónicos e afrontar una avaliación por medios electrónicos, dende o mesmo inicio do cuatrimestre. En caso necesario, debe consultarse á UDC a posibilidade de acceder a axudas para obtelo. 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Ningunha				

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
--------	-------------------------------------

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título
---------------------------	-------------------------------------

Aprende-la problemática financeira da empresa	A1	B1	C1	
	A2	B2	C2	
	A3	B3	C3	
	A5	B4	C4	
	A7	B5	C5	
	A10	B6	C6	
	A11	B7	C7	
	A12	B8	C8	
	A13	B9		
	A14	B10		
	A15	B11		
	A16	B12		
	A17	B13		
	A18	B14		
	A20			
	A21			
	A23			
	A24			
	Comprende-la fundamentación da análise de proxectos de investimento.	A1	B1	C3
		A2	B2	C4
A3		B3	C8	
A4		B4		
A5		B5		
A7		B6		
A9		B7		
A10		B8		
A11		B9		
A13		B10		
A14		B11		
A15		B12		
A16		B13		
A17				
A18				
A20				
A21				
A23				
A24				

Saber avaliar un investimento non financeiro.	A1	B1	C3
	A2	B2	C4
	A3	B3	C8
	A5	B4	
	A8	B5	
	A10	B6	
	A11	B7	
	A13	B8	
	A14	B9	
	A15	B10	
	A18	B11	
	A20	B12	
	A21	B13	
	A23	B14	
A24			
Saber desenvolver modelos e aplicar ferramentas informáticas.	A1	B1	C3
	A2	B2	C4
	A3	B3	C6
	A5	B4	C8
	A7	B5	
	A10	B6	
	A13	B7	
	A14	B8	
	A15	B9	
	A18	B10	
	A19	B11	
	A20	B12	
	A21	B13	
	A23	B14	
A24			
Saber formular e defender un proxecto financeiro.	A1	B1	C1
	A2	B2	C2
	A3	B3	C3
	A5	B4	C4
	A10	B5	C5
	A13	B6	C6
	A14	B7	C7
	A15	B8	C8
	A18	B9	
	A20	B10	
	A21	B11	
		B12	
		B13	
		B14	

Contidos	
Temas	Subtemas

Introducción.	<ul style="list-style-type: none"> - Concepto de investimento na economía da empresa - O obxectivo financeiro desde a perspectiva da selección de investimentos e a súa integración coa problemática das decisións financeiras. - Fundamentos do modelo de selección.
Avaliación de proxectos individuais, en certeza.	<ul style="list-style-type: none"> - O valor actual neto. Escenario a ter presente. Concepto de investimento, clases de investimento. Métodos non DCF e DCF. O orzamento de caixa dun proxecto de investimento. Modelos baseados no valor capital; o valor actual neto e os seus derivados. O problema dunha única taxa en todo o horizonte temporal, e da reinversión dos FNC?s. - A taxa interna de rendemento. Significado e determinación do seu valor mediante distintos métodos. O problema das raíces múltiples e o seu significado financeiro. - Análise de sensibilidade da solución obtida. - Problemáticas especiais de valoración: factores cualitativos e intangibles. Custos ocultos, intangibles, imponderables. Como afectan a inflación e os impostos no VAN.
Avaliación de proxectos individuais, en risco.	<ul style="list-style-type: none"> - Modelos sinxelos de axuste. - Análise probabilístico: contorna aleatoria. Valor medio esperado. Indicador de elección. Hillier. - Teoría de xogos; Duelos contra a natureza. - Decisión baixo incerteza de previsión. Dominación. Maximin, minimax. Wald / Von Neumann. Laplace. Hurwickz. Savage. Máxima probabilidade de dominación. - Decisións baixo risco. - Decisións baixo desinformación.
Decisións de investimento con racionamento de capital.	<ul style="list-style-type: none"> - Introducción - Modelo iniciático: solución por saturación (L&S). - Xeneralizando a restrición financeira (W). - Superando o paradoxo: novo paradigma (B&Q). - Superando a falta de control (C).
Enfoques de decisión multicriterio.	<ul style="list-style-type: none"> - Modelos multicriterio cuantitativos. - Análise de envolvimento de datos (DEA) Sensibilidade da solución obtida. - AHP Cambios nas prioridades. Vantaxes. Críticas.

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A4 A5 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A23 A24 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	17	51	68
Solución de problemas	A1 A2 A4 A5 A7 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A20 A21 A24 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	22	22	44
Seminario	A10 A11 A13 A14 A15 A18 A20 A21 A24 C1 C3 C4 C6 C7 C8	2	6	8
Proba mixta	A10 A11 A13 A14 A15 A16 A18 A19 A20 A21 A23 A24 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	5	13	18
Prácticas a través de TIC	A1 A2 A3 A4 A5 A7 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A23 A24 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	2	6	8
Atención personalizada		4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Presentación dos aspectos básicos dos capítulos.
Solución de problemas	Traballo práctico baseado en exercicios, casos e/ou problemas, individuais ou en grupo

Seminario	Formaranse dous subgrupos por cada un dos grupos. Fixarase, fóra do horario de clases, unha titoría cunha duración de 4 horas repartidas ao longo do período lectivo para atender dúbidas sobre a solución de problemas ou sobre a preparación da materia, etc. Avisarase na clase con antelación sobre o lugar e a data en que se van celebrar.
Proba mixta	Controis de avaliación periódicos, de contido teórico e práctico.
Prácticas a través de TIC	Tarefas, análise de casos e/ou resolución de problemas diante do ordenador.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Solución de problemas	<p>As titorías desenvolveranse en formato telemático e previa petición de cita por correo electrónico. Son aplicables os límites que sinala a normativa de dedicación docente do profesorado da UDC y o dereito á desconexión dixital previsto na LO 3/2018.</p> <p>En tanto o permitan a capacidade do equipo docente e os medios dispoñibles, tratarase de prestar atención individualizada ós alumnos con dificultades xustificadas por corentena ou enfermidade, sen perxuízo dos dereitos e obrigas previstos na normativa académica canto ás datas e a forma en que se deben desenvolver-las probas de avaliación.</p> <p>Os alumnos con recoñecemento de dedicación a tempo parcial y dispensa académica de exención de asistencia poden propoñer, durante a primeira semana lectiva do cuadrimestre, un horario de atención compatible coa súa dedicación, se existiren razóns obxectivas que lles impidan asistir no horario ordinario.</p>

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Proba mixta	A10 A11 A13 A14 A15 A16 A18 A19 A20 A21 A23 A24 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	<p>Durante o cuadrimestre, e como parte da actividade académica do grupo, realizarase un conxunto de actividades de carácter mixto e contido teórico-práctico, algunhas delas de carácter puntuable.</p> <p>A primeira oportunidade consistirá nunha avaliación continua (EC), de 0 a 10 puntos, a partires das tarefas que se definan como puntuables, sen exame final. Descartarase a actividade puntuable con peor calificación cualificación e o resto promediarse aplicando as ponderacións que se indiquen, o no seu defecto, calculando unha media simple.</p> <p>A cualificación da segunda oportunidade calcularase sobre un máximo de 8 puntos promediando un exame final comprensivo de tódolos obxectivos e competencias da materia (4 puntos), e a EC (4 puntos), que incluírá unha recuperación para tódalas probas puntuables cualificadas con suspenso no seu momento, e so UNHA das non realizadas; nesta segunda oportunidade tomarase o mellor resultado (cuadrimestre ou recuperación) de cada unha desas probas de EC, sen descartar nengunha.</p> <p>En ámbalas dúas oportunidades, as probas non realizadas computaranse a efecto de cálculo cun cero, coas únicas excepcións previstas na normativa académica da UDC e nesta guía.</p> <p>Os alumnos con dispensa de asistencia seguirán o programa xeral de avaliación en ámbalas oportunidades.</p> <p>A oportunidade adiantada avaliarase a partir dun exame teórico-práctico sobre 10 puntos, comprensivo de tódolos contidos e competencias propios da materia segundo a guía do curso inmediatamente anterior.</p>	100

Observacións avaliación

Datos e formato das actividades avaliáveis: sen perxuízo das datas que a Facultade poida sinalar no calendario oficial de exames, as que configuran a avaliación continua realizaranse no momento, formato e condicións que decida o equipo docente, considerando as necesidades da metodoloxía aplicada en cada momento, e o traballo que está realizando o grupo. Poden ser presenciais ou deslocalizadas, en formato papel ou electrónico, individuais ou grupais, e en todo caso forman parte da dinámica académica ordinaria, de maneira que non está garantido que a súa realización sexa advertida con antelación.

Criterios específicos para as actividades realizadas por medios electrónicos: deben ser accedidas, realizadas e entregadas nos prazos e condicións que se indiquen en cada caso. Enténdense realizadas se os rexistros das plataformas amosan que se accedeu a elas, con independencia de que se graven ou non respostas, e se ou non a entrega. De se omiti-la confirmación, a actividade entenderase entregada en branco y cualificarase cun cero. O incumprimento das normas da proba suporá a expulsión dela, cunha cualificación de cero na mesma e, no seu caso, a incoación de expediente por fraude conforme á normativa académica. Isto aplícase, en particular, ó acceso extemporáneo ás probas telemáticas.

Disponibilidade de recursos técnicos: o equipo docente pode decidir que as probas, tanto presenciais como deslocalizadas, se realicen en soporte electrónico. Os alumnos son responsables de dispoñer dos medios necesarios para accederen a recursos electrónicos y no seu caso realizaren unha avaliación neste formato. Se carecer deles, poden consultar á UDC a posibilidade de que lles sexan facilitados.

Cualificación de non presentado: corresponde ó alumno, cando so participe de actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ó 20% sobre a cualificación final, con independencia da cualificación lograda.

Idiomas: a opción por un idioma concreto para a realización das probas de avaliación deberá realizarse por escrito y dentro da primeira semana lectiva del cuadrimestre en que se imparte la materia, e será atendida na medida en que as posibilidades técnicas e organizativas o permitan.

Uso de recursos TIC: os dispositivos e aplicacións que permitan comunicación, almacenamento e/ou uso compartido de datos deben permanecer inactivos e fóra da vista, a menos que o seu uso estea xustificado pola actividade académica e exista autorización previa por parte dos profesores. Enténdese activo calquera servizo dispoñible en segundo plano e/ou habilitado para recibir notificacións, mensaxes ou acceso a recursos compartidos dende ou cara a terceiros; por tanto, os alumnos son responsables de pechalos ou inhabilitalos cando o seu emprego non estea xustificado nos termos anteriores. O incumprimento destas normas implicará a expulsión da proba, unha cualificación de cero, e no seu caso a incoación de expediente por fraude académico.

Identificación: os alumnos deben acreditar fehacientemente a súa identidade dacordo coa normativa vixente, empregando os medios adecuados en cada circunstancia

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Piñeiro, C., de Llano, P. (2012). Finanzas Empresariales. Teoría y Modelos con hoja de cálculo.. Andavira, Santiago - Piñeiro, C., de Llano, P. (2009). Principios y modelos de dirección financiera. Andavira, Santiago de Compostela - Piñeiro, C., de Llano, P. (2009). Dirección financiera un enfoque centrado en valor y riesgo. Delta Publicaciones, Madrid - Doldán, F.R. (2003). Métodos cuantitativos de selección de inversiones. Tóculo, Santiago - de Llano, P., Piñeiro, C. (2010). Elementos fundamentales de dirección financiera. Andavira, Santiago
Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none"> - de Llano, P., Piñeiro, C. (2003). Casos prácticos de gestión financiera. Tóculo Ediciones, Santiago de Compostela - Piñeiro, C., de Llano, P., Álvarez (2006). Dirección financiera modelos de decisión con Excel. Delta, Madrid - de Llano, P., Piñeiro, C. (2007). Modelos de gestión financiera. McGraw Hill, Madrid - Ross, Westerfield, Jordan (2010). Fundamentos de finanzas corporativas. McGraw Hill, Madrid - Doldán Tíe, F.R. (2001). Fundamentos de las decisiones financieras empresariales. Tóculo, Santiago - Fernández, A., Iglesias, S. (2000). Métodos cuantitativos de selección de inversiones. Casos prácticos.. Tóculo, Santiago

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Economía da Empresa: Función Financeira/650G01008

Análise de Estados Financeiros/650G01031

Aplicacións Informáticas para a Empresa/650G01035

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Cumprimento da normativa sanitariaA

participación nas actividades presenciais require inescusablemente o cumprimento estrito das indicacións das autoridades sanitarias, en particular o uso de mascariña protectora e o distanciamento en todo momento. Atenderase ás adaptacións que poidan recibirse da Facultade canto os horarios de entrada e saída escalonados, e todas aquelas circunstancias que poidan afectar á organización da materia. Sobre a metodoloxía A materia está deseñada en estrito cumprimento da distribución de tempos de traballo establecida no plano de estudos, que á súa vez está inspirado no crédito europeo transferible (ECTS) e nas liñas xerais da declaración de Boloña. Neste contexto, as responsabilidades académicas van máis aló de, simplemente, asistir ás aulas. O traballo non remata ó saír da aula (ou finalizar a sesión telemática), e non todo o traballo se fai aquí. O plano de estudos está deseñado para que exista una combinación de traballo presencial de 50 horas, e de 100 horas adicionais de traballo non presencial; estas últimas correspóndense co tempo que un alumno medio debe empregar para as súas tarefas persoais (lecturas, preparación de apuntes, e naturalmente tempo de estudo) e para prepara-las actividades que se van programando ó longo do cuadrimestre (busca de información, análise de documentos, traballos, prácticas baseadas nas TIC, etc.). As sesións presenciais (físicas ou telemáticas) dedicaranse prioritariamente a discuti-los aspectos teóricos básicos da materia, coordina-lo traballo do grupo, resolver dúbidas de carácter xeral, debater e realizar actividades prácticas e interactivas. A partir deste traballo común, prográmase o traballo individual que cada alumno debe desenvolver para a(s) seguinte(s) sesión(s), coa orientación e apoio dos seus profesores cando así o precise.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías